

Lektionsplanering

Årskurs: 7

Ämne: Geografi

Tema: Endogena krafter, sårbara platser, grupparbete

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Eleverna ska få kunskap om jordens inre och yttre processer som formar landskapet. Särskilt fokus ligger på endogena krafter, såsom vulkanism och jordbävningar, samt deras effekter på olika platser och hur dessa kan vara sårbara.

Kunskapskrav

Eleven kan redogöra för hur olika faktorer påverkar jordens yta och kan ge exempel på hur endogena processer fungerar och hur de påverkar platser.

Lärarledda instruktioner

Introduktion till endogena krafter (10 min)

- Förklara vad endogena krafter är och ge exempel (vulkaner, jordbävningar).
- Visa bilder på landformer skapade av endogena krafter.
- Diskutera kort varför vissa platser är mer sårbara än andra.

Genomgång av sårbara platser (15 min)

- Gå igenom olika sårbara områden i världen (t.ex. San Andreas för jordbävningar, Ring of Fire för vulkaner).
- Analysera varför dessa områden är riskabla.
- Diskussion om hur människor anpassar sig till dessa risker.

Gruppindelning och uppgift (10 min)

- Dela in eleverna i grupper och förklara gruppuppgiften.
- Diskutera förväntningarna för presentationerna.
- Tilldela specifika platser till grupperna som de ska undersöka.

Grupparbete (15 min)

- Eleverna börjar arbeta i sina grupper och samlar information om sina tilldelade platser.
- Ge stöd och vägledning under arbetet.
- Ställ frågor som hjälper dem att tänka kritiskt.

Aktivitet

Eleverna ska i grupper skapa en presentation om sin tilldelade plats och de endogena krafter som påverkar den. Presentationen ska innehålla information om platsens sårbarhet och eventuella åtgärder som kan vidtas för att hantera risker. Använd gärna visuellt material såsom kartor och bilder. Om du vill ha en detaljerad aktivitetsbeskrivning, skriv "Aktivitet".

Exit-ticket

- Vilka är de två huvudtyperna av endogena krafter? (Svar: Vulkanism och jordbävningar)
- Ge ett exempel på en sårbar plats på jorden. (Svar: San Andreas eller vulkaner i Ring of Fire)
- Vad betyder det att en plats är sårbar? (Svar: Den är mer utsatt för skador från naturliga fenomen)
- Vilka åtgärder kan människor vidta för att skydda sig? (Svar: Bygga säkrare hus, evakuering, utbildning)
- Varför är det viktigt att förstå endogena krafter? (Svar: För att kunna förbereda oss för och hantera risker)

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort rapport (1-2 sidor) om en endogen process (t.ex. en specifik vulkan eller jordbävning) och knyta an till hur denna process påverkar människor och miljön. Rapporten kan också innehålla förslag på åtgärder för hur man kan minska sårbarheten. Om du vill ha en färdig hemuppgift baserat på detta förslag, skriv "Hemuppgift".

Citat

"Man måste vara beredd på att ärva jorden." - Wangari Maathai (2004). Detta citat anspelar på vikten av att förstå och respektera de naturliga processerna på jorden. I lektionen påminner vi eleverna om att vår miljö påverkas av endogena krafter och vårt ansvar att skydda den.

Nästa lektion

För nästa lektion kan vi fokusera på "Exogena krafter" och hur dessa påverkar landskapet. Detta är relevant eftersom eleverna redan har lärt sig om endogena krafter och kan göra jämförelser mellan dem, vilket ger en helhetssyn på de geologiska processerna på jorden. Skriv "Nästa" så tar jag fram en lektionsplanering baserat på detta förslag.

Aktivitet

I denna aktivitet kommer eleverna att arbeta i sina grupper för att skapa en presentation om en specifik plats som påverkas av endogena krafter. Varje grupp kommer att få en plats tilldelad som de ska undersöka, och fokus ska ligga på att analysera platsens sårbarhet och de

potentiella riskerna för befolkningen där.

Aktivitetens steg:

1. **Forskning:** Grupperna ska börja med att samla information om sin tilldelade plats, inklusive dess geografi, historia av endogena processer (t.ex. vulkanutbrott, jordbävningar) och befolkningens reaktioner och åtgärder mot riskerna. Eleverna kan använda böcker, artiklar och pålitliga webbplatser som källor.
2. **Presentation:** Efter att ha samlat information, ska grupperna skapa en visuell presentation (t.ex. PowerPoint, Prezi eller en affisch) som ska innehålla:
 - En översikt av platsen (geografi och historia)
 - Beskrivning av vilka endogena krafter som påverkar platsen
 - Analys av sårbarheten i området (varför är det sårbart?)
 - Föreslagna åtgärder för att hantera risker och skydda invånarna
3. **Presentation inför klassen:** Varje grupp kommer sedan att presentera sin plats och sina slutsatser inför klassen. De får 5-7 minuter för att dela sina insikter och svara på frågor från sina klasskamrater.
4. **Reflektion:** Efter presentationerna kommer en gemensam diskussion att hållas där eleverna reflekterar om vad de har lärt sig om endogena krafter och sårbara platser samt hur denna kunskap är viktig för att förstå vår värld.

Denna aktivitet syftar till att utveckla elevernas forskningsförmåga, samarbetsförmåga och presentationsfärdigheter. Genom att fokusera på verkliga exempel får eleverna en konkret förståelse för hur geologiska processer påverkar samhället.